

Omvärldsbevakning

Februari 2026

Dnr 2026/00471-2

Sammanfattning

Omvärldsbevakningen för februari månad utgår från de fem strategiska utvecklingsområden där E-hälsomyndigheten valt att följa utvecklingen och analysera trender framåt. Rapporten är ett kunskapsunderlag, utan tillhörande analys, av händelser i omvärlden som kan komma att påverka myndighetens möjligheter att utföra sitt arbete.

En komplett innehållsförteckning återfinns på nästkommande sidor och här nedan lyfts några av de viktigaste händelserna inom respektive område.

Styrning och samordning

Här presenteras bland annat att Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) ska granska användningen av AI i offentlig sektor och att Socialstyrelsen delrapporterar kring förberedelserna för att bli ansvarigt organ för tillgång till hälsodata enligt EHDS. På området lyfts också E-hälsomyndighetens rapport kring strategiska utvecklingsområden.

Regler och lagstiftning, datatillgång

Här presenteras en rapport från Läkemedelsverket (LV), där myndigheten vill se hårdare straff för olaglig läkemedelsförsäljning. LV lämnar också sin slutredovisning i regeringsuppdraget om att utreda möjligheten att flytta tillsynen över egentillverkade medicintekniska produkter, från Inspektionen för vård och omsorg (IVO).

Digitala verktyg och AI

Här presenteras bland annat en undersökning som visar att befolkningen är dåliga på att inse integritetsrisker vid delning av känslig information på jobbet liksom en studie som visar att AI driver på utbrändhet bland utvecklare. På området digitala verktyg nämns också att flera kommuner fastnar i ett digitalt arv som sedan blir svårt att bryta.

Kompetens

Här presenteras bland annat att svenska läkarutbildningar går samman för att utbilda blivande läkare kring AI. Här lyfts också en studie som visar att AI-assistenten leder till att kodande går snabbare, samtidigt som det medför att utvecklarens kompetens försämras.

Beredskap och säkerhet

Här lyfts att EU:s nya säkerhetskrav försämrar handelsrelationer med bland annat Kina. På området presenteras också att cyberattacker ökar i Sverige, att utvecklare är en tydlig måltavla vid cyberangrepp och att hackare behöver allt mindre tid för att utföra attacker.

Vid frågor, kontakta analysenheten på avdelningen för analys och statistik:

analys@ehalsomyndigheten.se

Innehåll

Sammanfattning	2
Innehåll.....	3
1 Styrning och samordning	6
1.1 Uppdrag – Nytt statligt inköpssystem för digitala lösningar ska stärka Sveriges digitala suveränitet och gynna mindre företag.....	6
1.2 Lagändring kan krävas för fungerande digital vård över regiongränser.....	6
1.3 Samarbete – Vårdföretagarnas inleder formellt samarbete med SKR om utomlänssättningen.....	7
1.4 Nationellt klimatinitiativ för hälso- och sjukvårdssektorn	7
1.5 Granskning – IMY granskar AI i offentlig sektor.....	7
1.6 Fler kan nå Nationella läkemedelslistan (NLL) med SITHS e-id	8
1.7 Uppdrag – Nästa steg för Socialstyrelsens roll i den statliga styrningen.....	8
1.8 Uppdrag – Försäkringskassan klar med standardisering av läkarintyg.....	8
1.9 Uppdrag – Nytt uppdrag ska minska digitalt utanförskap.....	9
1.10 Delrapport – Förbereda för att bli ansvarigt organ för tillgång till hälsodata enligt EHDS – Delrapport: En första analys inkl. kostnadsberäkningar.....	9
1.11 Debattartikel – "Låt privata vårdgivare och techföretag bli spjutspets för digital vårdutveckling"	10
1.12 Uppdrag – Regeringen stärker Socialstyrelsens arbete för utökad insamling av hälsodata.....	10
1.13 Rapport – Europas övergång till digital läkemedelsinformation	10
1.14 Sitra-studie: Nationellt hälsodataområde skulle göra Finland ledande land inom AI.....	11
1.15 Uppdrag – Uppdrag om juridisk vägledning för användning av hälsodata slutredovisas	11
1.16 Rapport – Fem utvecklingsområden inom vårdens digitalisering pekas ut	12
1.17 Uppdrag – Uppdrag till Läkemedelsverket att skapa forum för läkemedelshantering.....	12
1.18 SLS: Nationella läkemedelslistan måste bygga på medicinskt ansvar	12
2 Regler och lagstiftning, datatillgång	13

2.1 Läkemedelsverket kan ta över tillsynen över egentillverkad medicinteknik.....	13
2.2 FDA:s utvecklande AI- och mjukvarupolicyer	13
2.3 USA: Ökad interoperabilitet och datadelning, med fokus på API:er.....	14
2.4 Rapport – Läkemedelsverket vill se hårdare straff.....	14
3 Digitala verktyg och AI	14
3.1 Tjänst – Medhelp och Kry kopplar vård till sjukanmälan.....	15
3.2 Undersökning – AI skapar nya integritetsrisker	15
3.3 Studie – Forskare: Generativ AI driver på trötthet och utbrändhet på jobbet	15
3.4 Kliniska Studier Sverige lanserar två nya mallar för datahantering	16
3.5 Studie – Forskare: Kommunerna fast i ett digitalt arv – därför är det så svårt att ta sig ur.....	16
3.6 Uppdrag – Uppdrag till Myndigheten för digital förvaltning och Post- och telestyrelsen att stödja genomförandet av Sveriges AI-strategi.....	17
3.7 Strategi – Regeringen presenterar ny AI-strategi.....	17
3.8 Undersökning – Accelererande implementering av generativ AI i europeisk vård	18
3.9 Regioner ansluter till privat vaccintjänst.....	18
4 Kompetens.....	18
4.1 Blivande läkare "preppas" för ett yrkesliv med AI	19
4.2 Studie – AI-kodande går snabbare, men utvecklarnas kompetens försämras.....	19
4.3 Undersökning – Svenska vd:ar tror på tillväxt 2026 men oroar sig för kompetensbrist och cyberhot.....	19
5 Beredskap och cybersäkerhet.....	20
5.1 Rapport – EU lyfter fram Polar Connect som ett prioriterat initiativ.....	20
5.2 EU: Skärpta cyberkrav förvärrar handelsrelation med Kina	20
5.3 Rapport – Kraftig ökning av cyberattacker i Sverige.....	21
5.4 Utvecklare ett allt vanligare mål för cyberattacker.....	21
5.5 Rapport – Arctic Wolf analyserar det aktuella IT-säkerhetsläget med särskilt fokus på ransomware och social manipulation under 2025 och 2026.....	22
5.6 Rapport - Framtidsutsikter och förutsägelser för 2026 ArticWolf.....	22
5.7 Rapport – Hackare behöver allt mindre tid för sina cyberattacker.....	23
5.8 Rapport – Kvantdatorer växande hot mot svenska hälsodata.....	23

5.9 USA beordrar diplomater att motarbeta datasuveränitet.....	23
5.10 Rapport – Begränsad svensk förmåga att tillverka sjukvårdsprodukter för kris ..	24
5.11 Uppdrag – Ny nationell lägesbild ska stärka Sveriges läkemedelsberedskap	24

1 Styrning och samordning

1.1 Uppdrag – Nytt statligt inköpssystem för digitala lösningar ska stärka Sveriges digitala suveränitet och gynna mindre företag

Regeringen ger Kammarkollegiet i uppdrag att genomföra en förstudie om att inrätta ett dynamiskt inköpssystem för innovativa digitala lösningar för den offentliga förvaltningen inom ramen för den statliga inköpssamordningen, och lämna förslag på hur ett sådant system kan utformas.

<https://www.regeringen.se/regeringsuppdrag/2026/02/uppdrag-till-kammarkollegiet-att-genomfora-en-forstudie-om-att-inratta-ett-dynamiskt-inkopssystem-for-innovativa-digitala-losningar/>

1.2 Lagändring kan krävas för fungerande digital vård över regiongränser

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) är eniga med statliga Produktivitetskommissionen om att det nuvarande systemet med utomlänstaxa för ersättning av digital vård inte fungerar som planerat.

Men även om SKR instämmer i kommissionens beskrivning av problemen kring dagens ersättningssystem för digital vård över regiongränser så har arbetsgivar- och medlemsorganisationen invändningar mot förslaget att slopa systemet utan att säkerställa att det finns en ny lösning. Det framgår av SKR:s yttrande till Produktivitetskommissionen.

https://skr.se/5.2e36fbf919c0bf53d3e22829.html?utm_source=notifiering&utm_medium=email&utm_campaign=pressmeddelande

1.3 Samarbete – Vårdföretagarnas inleder formellt samarbete med SKR om utomlansersättningen

SKR har beslutat inleda ett formellt samarbete med Vårdföretagarna och de privata vårdgivarna med målsättningen att etablera en bredare överenskommelse för den digitala vården. De ska också undersöka hur statistik- och kvalitetsdata enklare kan samlas in från vårdgivarna för att underlätta uppföljning av bland annat medicinska resultat av digital vård och behandling.

<https://via.tt.se/pressmeddelande/4234424/vardforetagarnas-inleder-formellt-samarbete-med-skr-om-utomlansersattningen>

1.4 Nationellt klimatinitiativ för hälso- och sjukvårdssektorn

Offentligt-privat partnerskap lanseras nu för att påskynda den gröna omställningen inom den svenska hälso- och sjukvårdssektorn. Initiativet syftar till att genom samverkan minska utsläppen av växthusgaser med ambition att nå netto noll i hela värdekedjan till 2045. Läkemedelsverket är stödjande part, tillsammans med Rise Research Institutes of Sweden (RISE) och regeringens Life Science-kontor.

<https://www.lakemedelsverket.se/sv/nyheter/nationellt-klimatinitiativ-for-halso--och-sjukvardssektorn>

1.5 Granskning – IMY granskar AI i offentlig sektor

När offentlig sektor använder AI allt mer påverkar det medborgarna vare sig de vill eller inte. Därför ska Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) under 2026 titta närmare på hur AI används i till exempel kommuner och regioner.

IMY har ännu inte bestämt om det blir mest vägledning gällande AI i offentlig sektor eller om det också kommer att ske tillsyn.

<https://www.imy.se/om-oss/vart-uppdrag/vagledning-och-tillsyn-2026/>

1.6 Fler kan nå Nationella läkemedelslistan (NLL) med Siths e-id

Sedan den 29 januari är det möjligt att utfärda Ineras e-legitimation Siths på tillitsnivå 3 till personer som saknar svenskt personnummer eller svensk id-handling. Förändringen har möjliggjorts genom att Myndigheten för digital förvaltning (Digg) godkände Siths e-id på tillitsnivå 3.

Inera har inför driftsättningen genomfört ett pilotinförande tillsammans med regionerna Stockholm, Skåne, Västmanland och Östergötland. Tack vare erfarenheterna från piloten har den nya funktionaliteten kunnat göras tillgänglig för samtliga användare.

<https://www.inera.se/aktuellt/nyheter/nu-kan-fler-fa-siths-eid-pa-tillitsniva-3-och-atkomst-till-nll/>

1.7 Uppdrag – Nästa steg för Socialstyrelsens roll i den statliga styrningen

Regeringen har beslutat att Socialstyrelsen ska arbeta långsiktigt med patientsäkerhet, kompetensförsörjning, uppföljning av vårdens kapacitet och väntetider samt utvecklingen mot en mer nära vård.

– Kortare väntetider och en mer jämlik vård är några av regeringens viktigaste prioriteringar. Genom att ändra Socialstyrelsens instruktion och ge myndigheten långsiktiga och bättre förutsättningar att arbeta på området kan vi följa utvecklingen mer effektivt, se var behoven är som störst och rikta insatserna där de gör mest nytta för patienterna, säger sjukvårdsminister Elisabet Lann.

<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2026/02/nasta-steg-for-socialstyrelsens-roll-i-den-statliga-styrningen/>

1.8 Uppdrag – Försäkringskassan klar med standardisering av läkarintyg

Totalt 17 läkarintyg ska sinsemellan bli mer lika när det gäller sådant som rubriker och beskrivande texter. Försäkringskassan är nu färdig med ett förslag.

Det är inom ramen för ett regeringsuppdrag som Försäkringskassan har arbetat med att definiera vad som ska standardiseras i läkarintyg och utlåtanden. Syftet är att underlätta

en sammanhållen hantering av intyg mellan myndigheter, ett uppdrag som ligger på E-hälsomyndigheten och Socialstyrelsen.

https://www.dagensmedicin.se/specialistomraden/allmanmedicin/forsakringskassan-klar-med-standardisering-av-lakarintyg/?utm_campaign=DM_26_01_nurture_prov_5&utm_medium=email&utm_source=Eloqua&details=DM_26_01_nurture_prov_5&elqTrackId=1ea522321cf043959c2c083afb0afe20&elq=6f061acf73e1432da94cfca3d2458dd6&elqaid=77426&elqat=1&elqCampaignId=4396&elqcst=272&elqcsid=8190&elqak=8AF5A614A9AE5FF0417F2704CFADF2D87DE046A264E2D6FD0607E890DCF0FCDAF3BB

1.9 Uppdrag – Nytt uppdrag ska minska digitalt utanförskap

Post- och telestyrelsen (PTS) får i uppdrag att påskynda arbetet med digital inkludering, bland annat genom att samla myndigheter som når dem med störst behov.

<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2026/02/nytt-uppdrag-ska-minska-digitalt-utanforskap/>

1.10 Delrapport – Förbereda för att bli ansvarigt organ för tillgång till hälsodata enligt EHDS – Delrapport: En första analys inkl. kostnadsberäkningar

Regeringen har gett Socialstyrelsen uppdraget att förbereda för att myndigheten ska tillföras uppgifter som organ för tillgång till hälsodata inom ramen för förordningen om det europeiska hälsodataområdet EHDS (HDAB). Uppdraget ska delredovisas senast 5 februari 2026 och slutredovisas till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast 15 juni 2026. I uppdraget ingår att utreda förutsättningarna för att tilldelas samtliga arbetsuppgifter som HDAB (Health Data Access Body), förutom arbetsuppgifterna att tillhandahålla säkra behandlingsmiljöer samt att övervaka och kontrollera regelefterlevnad. I uppdraget ingår även att myndigheten ska utreda förutsättningarna att få ansvar för att vara nationell kontaktpunkt för sekundäranvändning. Socialstyrelsen har inkommit med delrapport.

<https://www.socialstyrelsen.se/publikationer/forbereda-for-att-bli-ansvarigt-organ-for-tillgang-till-halsodata-enligt-ehds--delrapport-en-forsta-analys-inkl.-kostnadsberakningar-2026-2-10042/>

1.11 Debattartikel – "Låt privata vårdgivare och techföretag bli spjutspets för digital vårdutveckling"

Alldeles för ofta klarar inte den offentliga vården att gå från lyckade piloter till breddinförande, vilket slår hårt mot såväl patienter som vårdpersonal och health tech-bolag. För att ändra på detta borde regioner låta sina privata vårdutförare utveckla partnerskap med techföretag där de tillsammans kan pröva ny teknik och nya arbetssätt. Det skriver Vårdföretagarnas Daniel Forslund på Voister Debatt.

<https://www.voister.se/artikel/2026/02/lat-privata-vardgivare-och-techforetag-bli-spjutspets-for-digital-vardutveckling/>

1.12 Uppdrag – Regeringen stärker Socialstyrelsens arbete för utökad insamling av hälsodata

Regeringen ger Socialstyrelsen i uppdrag att fortsätta förbereda för en utökad insamling av uppgifter från hälso- och sjukvården. Syftet är att bättre kunna följa vårdens tillgänglighet och kvalitet, särskilt inom primärvården.

I betänkandet "Ett nytt regelverk för hälsodataregister" föreslås ett moderniserat regelverk som ska möjliggöra en mer ändamålsenlig och effektiv insamling av uppgifter till registren. Förslagen innebär att Socialstyrelsen behöver kunna hantera nya eller utökade informationsmängder, utveckla insamlings- och kvalitetssäkringsprocesser samt stärka tekniskt stöd, informationssäkerhet och förvaltning.

Mot denna bakgrund tillför regeringen medel till Socialstyrelsen för att bygga upp den kapacitet som krävs inför en kontrollerad övergång till en utökad insamling av uppgifter från hälso- och sjukvården.

<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2026/02/regeringen-starker-socialstyrelsens-arbete-for-utokad-insamling-av-halsodata/>

1.13 Rapport – Europas övergång till digital läkemedelsinformation

Europa står inför ett paradigmskifte när det gäller hur information om läkemedel tillhandahålls för patienter och vårdpersonal.

De tre branschorganisationerna Efpia, AESGP och Medicines for Europe, har i en rapport kartlagt den europeiska utvecklingen med övergång till elektronisk produktinformation (electronic Product Information, ePI) från traditionella pappersbaserade bipacksedlar.

Bland de mest uppmärksammade initiativen finns det nordiska pilotprojektet, där Finland, Danmark, Norge, Sverige och Island samarbetar kring förpackningar med endast engelsk text på utsidan och ePI på respektive lands språk.

<https://www.medicinesforeurope.com/wp-content/uploads/2026/02/IATF-ePI-Pilots-Survey.pdf>

1.14 Sitra-studie: Nationellt hälsodataområde skulle göra Finland ledande land inom AI

Ett nytt nationellt hälsodatautrymme skulle kunna förnya dataarkitekturen och användningen av AI inom hälso- och sjukvården. Förhoppningen är att en pilot startar redan i år. Det visar en studie som utarbetats i samarbete med den finska innovationsfonden Sitra, social- och hälsovårdsministeriet och aktörer inom hälso- och sjukvårdssektorn. Aktörerna föreslår att Finnish Health Data Space (FHDS) inrättas eftersom landet i dag inte fullt ut drar nytta av AI. Författarna till rapporten påpekar att:

- Hälsoinformation är spridd över välfärdsområdenas system.
- Tillståndsprocesser är betungande och fragmenterade.
- AI behöver stora, högkvalitativa och konsekventa data som inte kan samlas in nu.
- Finland inte gynnas ekonomiskt av hälsodata och AI-driven forskning och innovation.

<https://www.sitra.fi/sv/nyheter/forslag-splittrad-halsodata-och-kompetens-bor-samlas-ny-nationell-modell-skulle-gora-finland-till-en-foregangare-inom-ai/>

1.15 Uppdrag – Uppdrag om juridisk vägledning för användning av hälsodata slutredovisas

Utveckla former för och ta fram juridisk vägledning för användningen av hälsodata. Det gav regeringen i uppdrag till E-hälsomyndigheten och Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) i juni 2025. Nu lämnar myndigheterna sin rapport.

<https://via.tt.se/pressmeddelande/4238116/uppdrag-om-juridisk-vagledning-for-anvandning-av-halsodata-slutredovisas>

1.16 Rapport – Fem utvecklingsområden inom vårdens digitalisering pekas ut

För andra året har E-hälsomyndigheten analyserat den fortsatta digitaliseringen inom sektorn hälsa, vård och omsorg och gett förslag på strategiska utvecklingsområden.

<https://www.ehalsomyndigheten.se/om-ehalsomyndigheten/aktuellt/nyheter/2026/fem-utvecklingsomraden-inom-vardens-digitalisering-pekas-ut>

1.17 Uppdrag – Uppdrag till Läkemedelsverket att skapa forum för läkemedelshantering

Regeringen uppdrar åt Läkemedelsverket att stärka samverkan och utveckla arbetssätt i frågor om ordination, förskrivning och expedition av läkemedel.

<https://www.regeringen.se/contentassets/8411bbbc96364a899f0fbe69f28bed99/uppdrag-till-lakemedelsverket-att-ta-fram-ett-samverkansforum-for-fragor-om-lakemedelsforskrivning.pdf>

1.18 SLS: Nationella läkemedelslistan måste bygga på medicinskt ansvar

Svenska Läkaresällskapet (SLS) ställer sig i huvudsak bakom förslagen om fortsatt utveckling av den Nationella läkemedelslistan (NLL). Samtidigt varnar SLS för betydande patientsäkerhetsrisker om inte ansvar, arbetsprocesser och tekniska lösningar samordnas bättre innan nästa steg tas.

<https://it-halsa.se/sls-nationella-lakemedelslistan-maste-bygga-pa-medicinskt-ansvar/>

2 Regler och lagstiftning, datatillgång

2.1 Läkemedelsverket kan ta över tillsynen över egentillverkad medicinteknik

Läkemedelsverket skulle välkomna ett beslut om att myndigheten ska överta tillsynen över egentillverkade medicintekniska produkter. Men en förutsättning för en sådan överföring från Inspektionen för vård och omsorg (IVO) är att Läkemedelsverket får ett nytt finansierat uppdrag för flytt och genomförande. Det framgår av Läkemedelsverkets slutredovisning av regeringsuppdraget att utreda möjligheten att flytta över tillsynen över de egentillverkade medicintekniska produkterna, till Läkemedelsverket från IVO.

<https://www.lakemedelsverket.se/sv/om-lakemedelsverket/rapporter-och-publikationer/regeringsuppdrag/utreda-mojligheten-att-flytta-tillsynen-over-egentillverkade-medicintekniska-produkter-till-lakemedelsverket>

2.2 FDA:s utvecklande AI- och mjukvarupolicyer

U.S. Food and Drug Administration (FDA) fortsätter att anpassa sina regler för den växande användningen av mjukvara och AI inom hälsa och välmående. Utöver TEMPO-piloten (“Technology-Enabled Meaningful Patient Outcomes”) har myndigheten uppdaterat två viktiga vägledningar: General Wellness Policy, som nu tydligare omfattar sensorbaserade teknologier som bärbara enheter, och Clinical Decision Support Software (CDS)-vägledningen, som nu ger mer detaljerade riktlinjer för när CDS-system får ge individuella rekommendationer utan att regleras som medicintekniska produkter.

<https://www.covingtondigitalhealth.com/2026/01/5-developments-digital-health-innovators-should-watch-in-2026/>

2.3 USA: Ökad interoperabilitet och datadelning, med fokus på API:er

Den 22 december 2025 släppte USA:s hälso- och socialdepartement (HHS) Proposed Rule. Bland andra förslag föreslås att dra tillbaka eller revidera mer än hälften av de befintliga tekniska och interoperabilitetskraven för certifierad EHR-teknik (Electronic Health Record) som en del av Health IT Certification Program samt att uppdatera informationsblockeringsregler. Förslaget syftar till att effektivisera certifieringen genom att minska föreskrivande krav på EHR-funktionalitet till förmån för API-fokuserad certifiering, med målet att möjliggöra större interoperabilitet, förbättra patienters tillgång till elektronisk hälsoinformation och låsa upp innovation genom tredjeparts AI-aktiverade appar. HTI-5:s föreslagna regel kommer att finnas tillgänglig för allmänhetens kommentarer fram till den 27 februari 2026.

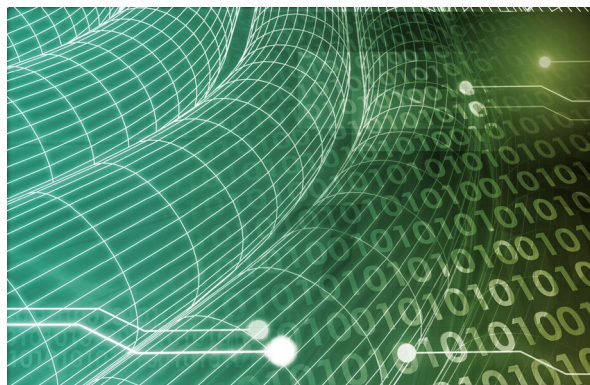
<https://www.covingtondigitalhealth.com/2026/01/5-developments-digital-health-innovators-should-watch-in-2026/>

2.4 Rapport – Läkemedelsverket vill se hårdare straff

I en ny rapport till regeringen föreslår Läkemedelsverket (LV) hårdare straff och en rad andra nya åtgärder för att motverka olaglig läkemedelsförsäljning. LV har genom manuella sökningar hittat 122 webbsidor som marknadsför olagliga läkemedel till svenska konsumenter.

<https://www.lakemedelsvarlden.se/vill-se-hardare-straff-for-olaglig-lakemedelshandel/>

3 Digitala verktyg och AI

3.1 Tjänst – Medhelp och Kry kopplar vård till sjukanmälan

Medhelp lanserar tjänsten Digital vård på sin plattform, utvecklad i samarbete med Kry. Den nya funktionen gör det möjligt för medarbetare att få snabb tillgång till professionell vård direkt i samband med sjukanmälan.

<https://digitalhalsa.dagensmedicin.se/medhelp-och-kry-kopplar-varld-till-sjukanmalan/>

3.2 Undersökning – AI skapar nya integritetsrisker

Ytterst få svenskar förstår riskerna med AI på jobbet och många delar omedvetet känslig information med AI-assistenter som Chat GPT och Copilot, enligt en ny rapport från NordVPN. Undersökningen visar att 95 procent av svenskarna inte förstår vilka integritetsrisker som uppstår när AI används på jobbet. Samtidigt ökar användningen av AI-assistenter som Chat GPT och Copilot snabbt – ofta utan att anställda inser att de kan råka dela känsliga personuppgifter eller konfidentiella företagsdata.

https://www.voister.se/artikel/2026/02/ai-skapar-nya-integritetsrisker/?utm_medium=email&utm_term=N%2FA&utm_source=dn365&utm_content=VoisterRTMnb26-v6tor&utm_campaign=VoisterRTMnb26-v6tor#msdynmkt_trackingcontext=62679892-5f7d-4e19-87f3-e2b20bb30200

3.3 Studie – Forskare: Generativ AI driver på trötthet och utbrändhet på jobbet

Personer som frekvent använder generativa AI-verktyg i tjänsten lider större risk av att bli utbrända. Anledningar till detta är att multitasking och antalet arbetsuppgifter ökar, samtidigt som gränsen mellan arbete och fritid blir mer diffus. Det visar en studie genomförd av forskare vid UC Berkeley.

I studien ämnade forskarna ta reda på hur AI:s inträde de facto påverkar arbetsroller- och uppgifter och vad som händer när anställda verkligen anammar tekniken. Forskarna spenderade åtta månader på ett techföretag och upptäckte att AI inte endast innebär en ökad produktivitet, utan potentiellt även fler utbrända medarbetare.

<https://www.voister.se/artikel/2026/02/forskare-generativ-ai-driver-pa-trotthet-och-utbrandhet-pa-jobbet/>

3.4 Kliniska Studier Sverige lanserar två nya mallar för datahantering

De två nya mallarna som nu publicerats ska underlätta strukturerad och kvalitetssäkrad datahantering i kliniska studier. Mallarna ”Data management plan – eCRF” och ”Monitoreringsinstruktion för REDCap”, kan laddas ner kostnadsfritt och användas direkt i din studie. Den första mallen kan enligt Kliniska Studier Sverige användas som ett utgångsdokument vid framtagande av en datahanteringsplan för den information som hanteras i ett elektroniskt CRF (eCRF). Mallen ger stöd i att beskriva ansvar, processer och rutiner kopplade till eCRF i en studie.

Den andra mallen är en instruktion för monitorering i studier som använder plattformen Redcap. Dokumentet är avsett att användas tillsammans med inmatningsinstruktionen och syftar till att skapa en enhetlig och tydlig grund för monitoreringsarbetet.

<https://kliniskastudier.se/nyhetsarkiv/2026/2026-02-04-nya-mallar-for-datahantering-i-kliniska-studier-publicerade>

3.5 Studie – Forskare: Kommunerna fast i ett digitalt arv – därför är det så svårt att ta sig ur

I en forskningsstudie av Per Persson, it-arkitekt i Sundsvall och Ånge, konstaterar han att kommunernas digitalisering hindras av ett omfattande ”digitalt arv” och växande teknisk skuld. Denna skuld uppstår inte bara av gammal teknik utan också av organisatoriska brister, kultur, dålig kravställning och felaktiga beslut över tid. Resultatet blir inlåsnings effekter, svårigheter att byta system och lösningar som inte möter verksamhetens behov.

Forskningsstudien visar även att förändringsledning är den största utmaningen – användare tenderar att hålla fast vid gamla arbetssätt eller system av vana och identitet. Motstånd kan också uppstå på grund av trygghet i befintliga nätverk eller relationer med leverantörer. För att minska den tekniska skulden förespråkas modulära öppna system, gemensamma principer, bättre samordning och tydlig styrning från ledningen.

<https://www.dagenssamhalle.se/samhalle-och-valfard/digitalisering/forskare-kommunerna-fast-i-ett-digitalt-arv-darfor-ar-det-sa-svart-att-ta-sig-ur/>

3.6 Uppdrag – Uppdrag till Myndigheten för digital förvaltning och Post- och telestyrelsen att stödja genomförandet av Sveriges AI-strategi

Regeringen ger Myndigheten för digital förvaltning (Digg) och Post- och telestyrelsen (PTS) i uppdrag att stödja genomförandet av Sveriges AI-strategi (Fi2026/00397).

Digg och PTS ska senast den 28 februari varje år 2027–2030 lämna en gemensam skriftlig redovisning till Regeringskansliet (Finansdepartementet). Redovisningen av uppdraget bör samordnas med redovisningen av uppdraget om uppföljning av Sveriges digitaliseringsstrategi (Fi2025/01188). Om respektive myndighet finner det lämpligt ska statistik och indikatorer publiceras så snart de är tillgängliga.

<https://www.regeringen.se/contentassets/011455813e314306899974db8f917c68/uppdrag-till-myndigheten-for-digital-forvaltning-och-post--och-telestyrelsen-att-stodja-genomforandet-av-sveriges-ai-strategi.pdf>

3.7 Strategi – Regeringen presenterar ny AI-strategi

Regeringen har presenterat en ny nationell strategi för att stärka Sveriges ställning inom AI. Den omfattar bland annat ett tydligare regelverk, investeringar i forskning samt effektiviseringar i myndighetsarbetet.

Den nya strategin lägger grunden för att hela landet ska kunna dra nytta av ny teknik.

Regeringens mål för AI-politiken är att Sverige ska vara bland de tio främsta länderna i världen inom AI. AI ska användas och utvecklas för att driva samhällsnytta, hållbar utveckling, konkurrenskraft och innovation. Dessutom ska Sverige vara bäst i världen på att använda AI i den offentliga förvaltningen.

Strategin meddelar också flera åtgärder som regeringen avser att vidta och som ska bidra till att målen uppfylls. Bland annat avser regeringen att:

- Utse en nationell AI-samordnare för svenska språkmodeller. Genom samordnaren vill regeringen samordna relevanta aktörer kring de frågor som finns, till exempel kopplat till rättigheter.
- Lägga fram ett lagförslag som ska göra det mer effektivt att dela data mellan myndigheter.
- Prioritera AI i innovations- och forskningssamarbeten med andra länder.
- Stödja utbyggnad av sjökablar som kopplar ihop Norden med Nordamerika och den Indopacifiska regionen.

- Starta ett samarbete som heter Team Sweden AI, som ska stärka Sveriges AI-ställning internationellt.

<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2026/02/sveriges-forsta-heltackande-ai-strategi-ska-ge-en-topp-tio-placering/>

3.8 Undersökning – Accelererande implementering av generativ AI i europeisk vård

En enkätundersökning från det globala konsultföretaget McKinsey visar på en accelererande implementering av generativ AI inom europeisk hälso- och sjukvård. Undersökningen visar även att implementeringstakten är högre i USA. Där har drygt åtta av tio (86 procent) av vårdgivarna och sjukvårdsfinansiärerna implementerat eller börjat implementera generativ AI. I Europa ingår 78 procent av vårdgivarna och sjukvårdsfinansiärerna i denna kategori.

<https://www.mckinsey.com/industries/healthcare/our-insights/mckinsey-perspectives-on-healthcare-industry-trends-and-the-year-ahead>

3.9 Regioner ansluter till privat vaccintjänst

Den privata vaccintjänsten ”Mitt vaccin” håller på att ta över journalföring och redovisning av vaccinationer i Sverige. I dagsläget har fler än hälften av alla regioner anslutit sig till tjänsten som erbjuder ett heltäckande vaccinregister för invånarna.

<https://www.lakemedelsvarlden.se/privat-vaccintjanst-pa-vag-att-bli-dominerande-i-landet/>

4 Kompetens

4.1 Blivande läkare "preppas" för ett yrkesliv med AI

Nu går alla landets läkarprogram samman för en gemensam utbildning om artificiell intelligens (AI). Redan i höst kan de första delarna rullas ut.

"När det kommer till etiken och juridiken tror jag att det finns kunskapsluckor", säger en läkarstudent.

<https://www.dagensmedicin.se/vardens-styrning/digitalisering/sa-ska-blivande-lakare-preppas-for-ett-yrkesliv-med-ai/>

4.2 Studie – AI-kodande går snabbare, men utvecklarnas kompetens försämras

Kompetensutvecklingen tar stryk när AI-assistenterna tar över kodandet, visar en ny studie. Många studier har visat att AI kan påskynda vissa uppgifter med upp till 80 procent, men denna nya studie tyder på att hastighet ibland bara är hastighet – inte kvalitet.

Juniorutvecklare som känner att de måste arbeta så snabbt som möjligt riskerar att hämma sin kompetensutveckling, konstaterar forskarna. De största kunskapsluckorna gällde felsökning av kod och förståelse för när kod är felaktig och varför den inte fungerar. Detta är oroande eftersom det innebär att människor kanske inte har de nödvändiga färdigheterna för att validera och felsöka AI-skriven kod "om deras kompetensutveckling hämmades av att de använde AI från början", påpekade forskarna.

<https://computersweden.se/article/4127178/ai-anvandning-kan-paskynda-kodgenerering-men-utvecklarnas-kompetens-forsamras.html>

4.3 Undersökning – Svenska vd:ar tror på tillväxt 2026 men oroar sig för kompetensbrist och cyberhot

Svenska företagsledare tror starkt på tillväxt under 2026, och ser betydligt ljusare på året än sina globala kollegor. Det visar PWC:s nya CEO Survey som samtidigt pekar på en växande oro för kompetensbrist, svag AI-utveckling och ökade cyberhot. I motsats till den positiva synen på tillväxt så finns en uttalad oro för framtida kompetensförsörjning.

På ett år har denna oro ökat från 11 till 24 procent bland svenska vd:ar. Undersökningen visar att det i Sverige är betydligt svårare att hitta rätt AI-kompetens, endast 27 procent menar att de lyckats med det. Globalt svarar 42 procent att de kan attrahera AI-talanger.

<https://www.voister.se/artikel/2026/01/svenska-vdar-tror-pa-tillvaxt-2026-men-oroar-sig-for-cyberhot-och-kompetensbrist/>

5 Beredskap och cybersäkerhet

5.1 Rapport – EU lyfter fram Polar Connect som ett prioriterat initiativ

I en ny rapport pekar EU ut den arktiska förbindelsen Polar Connect som ett prioriterat initiativ för Europa. Den planerade undervattenskabeln mellan Europa, Nordamerika och Asien, via centrala Arktis, är en viktig del i arbetet för att stärka Europas digitala säkerhet.

<https://www.vr.se/aktuellt/nyheter/nyhetsarkiv/2026-02-13-eu-lyfter-fram-polar-connect-som-ett-prioriterat-initiativ.html>

5.2 EU: Skärpta cyberkrav förvärrar handelsrelation med Kina

EU-kommissionens förslag om skärpta cybersäkerhetskrav för samhällsviktig infrastruktur förväntas få stor påverkan på hälso- och sjukvårdssektorn. Möjligheten att exkludera leverantörer från högriskländer har redan väckt skarp kritik från Kina.

Den 20 januari presenterade EU-kommissionen ett förslag till ett reviderat cybersäkerhetsregelverk för samhällsviktig verksamhet. Förslaget innebär bland annat att medlemsländerna ska få utökade möjligheter att ställa säkerhetskrav på leverantörer vid framtida upphandlingar och att begränsa användningen av teknik från producenter som utifrån en samlad riskbedömning anses innebära cybersäkerhetsrisker.

De nya kraven förväntas få särskilt stort genomslag inom hälso- och sjukvårdssektorn, där digitala system och uppkopplad medicinteknik i allt högre grad klassas som kritisk infrastruktur. För upphandlingar inom vården innebär det att leverantörsrisker kan få avgörande betydelse redan i kvalificeringsfasen. Kraven väntas också påverka hur ramavtal utformas och förlängs, särskilt för digitala journalsystem, bilddiagnostik och annan uppkopplad medicinteknik.

<https://www.reuters.com/business/media-telecom/eu-phase-out-high-risk-tech-targets-huawei-chinese-companies-2026-01-20/>

5.3 Rapport – Kraftig ökning av cyberattacker i Sverige

Enligt en ny rapport från säkerhetsföretaget Check Point fortsätter antalet cyberattacker att öka i Sverige. Under januari rörde det sig om 2 135 cyberattacker i veckan, vilket är en ökning med 39 procent jämfört med samma period ett år tidigare. Den främsta måltavlan är den offentliga sektorn, därefter följer telekomsektorn samt hälso- och sjukvården.

– Offentlig sektor, telekom och vård bär ett stort samhällsansvar och är därför extra intressanta mål. Samtidigt ser vi hur AI används brett utan tillräcklig styrning, vilket skapar nya angreppsvägar. Det ställer högre krav på förebyggande säkerhet och bättre överblick, säger säkerhetsexperten Oskar Rödin i ett pressmeddelande.

För att minska risken för cyberattacker uppmanas företag och organisationer att arbeta med förebyggande skydd, sammanhållen säkerhet över nätverk, moln och användare, samt tydliga ramar för hur AI-verktyg får användas i verksamheten.

<https://computersweden.se/article/4130699/kraftig-okning-av-cyberattacker-i-sverige.html>

5.4 Utvecklare ett allt vanligare mål för cyberattacker

Från tekniska angrepp till AI-drivna attacker – cyberbrottslingar ser i allt högre grad mjukvaruutvecklare som primära mål.

Hot mot utvecklare i företag ökar och blir allt mer diversifierade, något som utmanar säkerhetsansvariga att utveckla mer flexibla försvar mot den växande attackvektorn. Genom att exempelvis kompromettera de verktyg som utvecklare litar på implicit, som tillägg och paketregister, kan de förgifta källan innan en enda rad kod har skrivits.

<https://computersweden.se/article/4130628/programvaruutvecklare-de-framsta-malen-for-cyberattacker-och-en-vaxande-riskfaktor-for-cisoer.html>

5.5 Rapport – Arctic Wolf analyserar det aktuella IT-säkerhetsläget med särskilt fokus på ransomware och social manipulation under 2025 och 2026.

Huvudsakliga trender och observationer i rapporten:

- Skifte mot datastöld och utpressning: Ransomware är fortfarande den vanligaste orsaken till incidenter (44 % av fallen), men dataincidenter (ren stöld och utpressning utan kryptering) har ökat dramatiskt från 2 till 22 %.
- Angripare "loggar in" snarare än "bryter sig in" med missbruk av extern fjärråtkomst, såsom VPN, RDP och RMM-verktyg.
- Angripare fokuserar hårt på edge-infrastruktur (brandväggar och VPN-enheter) eftersom dessa ofta ger hög behörighet och gör det möjligt att snabbt kompromettera hela domäner.

https://cuebid.se/wp-content/uploads/2026/02/Arctic-Wolf_2026-Threat-Report_via-Cuebid.pdf

5.6 Rapport - Framtidsutsikter och förutsägelser för 2026 ArticWolf

- AI som vardagsverktyg: AI förväntas bli en integrerad del av angriparnas dagliga arbete för att skapa unik skadlig kod, automatisera förhandlingar och förbättra social manipulation.
- Deepfakes i realtid: Social engineering förutspås bli mer avancerad genom användning av AI-genererade deepfakes för röst och video.
- Informationskrigföring och globala händelser: Angripare förväntas utnyttja stora händelser under 2026, såsom fotbolls-VM, vinter-OS och ett flertal nationella val (bland annat i Sverige), för att sprida desinformation och genomföra riktade attacker.
- Målriktade attacker mot IT-personal: Hotaktörer riktar i ökad utsträckning in sig på utvecklare och IT-administratörer genom att kompromettera betrodda kanaler som kodförråd och IT-verktyg.

https://cuebid.se/wp-content/uploads/2026/02/Arctic-Wolf_2026-Threat-Report_via-Cuebid.pdf

5.7 Rapport – Hackare behöver allt mindre tid för sina cyberattacker

Crowdstrike har presenterat årets upplaga av Global Threat Report, en rapport som innehåller flera intressanta detaljer. Till exempel tog det bara 29 minuter för den genomsnittliga hackaren att få full åtkomst till ett attackerat nätverk under 2025, vilket är 65 procent snabbare än året innan. Den snabbaste tiden är på sin sida 27 sekunder, vilket kan jämföras med 51 sekunder 2024.

<https://computersweden.se/article/4137161/hackare-behover-allt-mindre-tid-for-sina-cyberattacker.html>

5.8 Rapport – Kvantdatorer växande hot mot svenska hälsodata

Sveriges vårdsektor måste agera nu för att skydda känsliga hälsodata mot framtida hot från kvantdatorer. Det slår en ny rapport från Research Institutes of Sweden (RISE) och E-hälsomyndigheten fast.

Kvantteknologin öppnar dörrar för banbrytande medicinsk forskning – men innebär också ett allvarligt hot mot dagens krypteringsmetoder. Enligt en färsk rapport från statliga forskningsinstitutet och innovationspartnern RISE, framtagna i samarbete med E-hälsomyndigheten och finansierad av Vinnova, är tiden knapp för att rusta svensk vård mot de risker som kvantdatorer för med sig.

<https://www.ri.se/sv/nyheter/kvanthot-kraver-beslut-i-varden>

5.9 USA beordrar diplomater att motarbeta datasuveränitet

Enligt uppgifter till Reuters har USA:s regering beordrat sina diplomater att aktivt motarbeta andra länders försök att införa så kallade datasuveränitetslagar, det vill säga regler som begränsar hur och var utländska teknikföretag får lagra och hantera medborgares data. I ett internt meddelande från utrikesminister Marco Rubio beskriver USA sådana regler som ett hot mot fria dataflöden, AI-utveckling och molntjänster. Administrationen menar att datalokalisering kan öka kostnader, skapa cybersäkerhetsrisker och ge regeringar större kontroll över information.

<https://computersweden.se/article/4137271/usa-beordrar-diplomater-att-motarbeta-datasuveranitet.html>

5.10 Rapport – Begränsad svensk förmåga att tillverka sjukvårdsprodukter för kris

Sverige har en begränsad förmåga att själva tillverka syrgas, infusionsvätskor och andra sjukvårdsprodukter som bedöms som kritiska vid kris och krig. Detta enligt en färsk rapport från Socialstyrelsen och Läkemedelsverket.

<https://www.dagensmedicin.se/alla-nyheter/lakemedel/begransad-svensk-formaga-att-tillverka-sjukvardsprodukter-for-kris/>

5.11 Uppdrag – Ny nationell lägesbild ska stärka Sveriges läkemedelsberedskap

E-hälsomyndigheten och Läkemedelsverket fortsätter att utveckla ett nationellt system som ger en samlad och aktuell bild av tillgång och efterfrågan på läkemedel i Sverige. Uppdraget syftar till att skapa bättre förutsättningar för att förutse och hantera situationer med läkemedelsbrist – och därmed stärka både beredskap och patientsäkerhet.

<https://www.ehalsomyndigheten.se/om-ehalsomyndigheten/aktuellt/nyheter/2026/ny-nationell-lagesbild-ska-starka-sveriges-lakemedelsberedskap>